

Ese de trei ori in septemană: Mercuri-a,
Vineri-a si Domineca, card o călă întreagă,
cand numai diumetate, adeea după momentul
impregiurărilor.

Pretul de prenumeratii:

pentru Austria:	8 fl. a. v.
" diumetate de an	4 " "
" patru " "	2 " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe an intreg	16 fl. v. a.
" diumetate de an	8 " "
" patru " "	4 " "

ALBINA.

Prenumeratii pentru patru-
riul venitoriu aprile — juniu se
primescu cu conditiunile din frun-
tea foii.

Administratiunea.

Viena 12/24 aprile 1867.

O patenta imperatésca cu datul de 20 aprile, publicata in diuariul oficiale de dominec'a trecuta, conchiania *senatul imperiale* pentru d'a de 20 maiu 1867, in Vien'a capital'a imperiului.

Acésta patenta, in tocma celeia din januariu, neci pomenire nu face despre Transilvani'a, a careia dieta deslegă o data pentru sine cestiunea de constitu-
tiune precum o vojá imperiului, si prin urmare potea cu dreptu pretinde ca in asta privintia tiéra se remana linisita.

In januariu candu aparù atinsulu actu, díariele straine (afora de cele magiare precum se intielege) mai radicau vécea loru si pentru conchiamarea dietei Transilvane. Astadi inse trecu cu vedere-a acésta tiéra, incredintiata acum in tóte decisiunilor dietei den Pesta.

Romanii, temendu autonomia Transilvaniei cea amenintiata de dualismu, mai sperau că unu senatu imperiale in Viena, in numele centralismului ar combatte dualismulu, si asiè ar face cu potintia autonomia acelei tierisior romane. Astadi si aceste sperantie de combate trebue se scada, considerandu multimea centralistilor trecuti in castrele dualiste, in catu e intrebare daca centralismulu va mai poté duce veri o rola de importantia.

La tóta intemplarea, senatul imperiale a caruia deschidere acù nu e de parte, ni va dà desluciri complete despre starea si poterea fie careia din partitele monarchiei. —

Cestiunea Luxemburgului e obieptu unei aptivitati incordate din partea diplomatiei, si a unei multimi de combinatii din partea díaristicei.

N'am luá cunoștinția de aceste combinatii, daca nu si-ar avé insenmetata loru. Ele adeea paru menite a scirici terenulu in entare direptiune, a-lu areta de este practicu, si in acestu casu au se pregatésca calea diplomatiei.

Asemene combinatii vedemul din partea rusésca döne, si a nume „Posta nordica“ de ieri se pronuncia pentru pace, éra „Díariul Bursei“ pentru o alianta intre Itali'a, Prusi'a si Rusia. — Combinatia prima, asiè credenu, e possibila; inse a döu'a nu, caci Itali'a nu va poté fi contra Franciei din motive forte multe, aretate alta data candu am luat cunoștința despre tonulu díaristicei italiane in cestiunea Luxemburgului.

Alta combinatii ivita in foile nemtiesci, recomenda retragerea prusilor din Luxemburg, predarea acestui ducatu in posesiunea deplina a Olandiei, astfel se se multiamésca si Franci'a si Prusi'a, caci n'ar mai esiste casulu de batalia, adeea garnisóna prusésca in Luxemburg. Acésta parere se afirma că

este si a diplomatiei austriacee, carea in rol'a sa de medilocitória ar fi asternut'o la Paris.

Am fi optimisti credindu că acésta va fi adoptata de amendoue partile, caci Franci'a s'a dusu prè de parte pretindendu pentru sine Luxemburgulu, asemene fece Prusi'a, in catu retragerea nu vine la socotela neci uncia din ele, fie care si teme scrbirea demnitatei.

Din tóte acestea conclusiunea acelora pare a si mai corecta, cari credu că erumperea bataliei intre Franci'a si Prussi'a, e numai o cestiune de timpu. Ministrul de resbelu alu Franciei a demandat conchiamarea ostasilor din resvera cari vor trebuí se se infatisizeze la respectivele loru régiminte naiente de incepulum lunei venitórie. Din partea Prusiei inca nu s'a datu asemene ordinu.

Venim la puseiunea ce va ocupá Austr'a in batalia eventuala. Germania prevede că o devingere a Prusiei ar pune la intrebare tóte resultatele de la Sadowa, deschinitu statele de médiadi si vedu periclitarea ce li-ar poté face Austr'a. Decei pentru a pune lucerul la buna ronduéla, diplomatulu bavaresu contele Tauffkirchen plecà la Berolinu, se intielése cu Bismark, si apoi venì cu ofertele la Viena. Aceste oferte alui T. — dupa „N. Fr. Pr.“ sunt: Prusi'a se invioesce a face döue confederatii nemtiesci, un'a restrinsa si alt'a completa, in césta din urma se fie representata si si Austr'a, astfelu s'ar revedé tratatulu de la Praga.

Díariul ministeriale „Wiener Abd.“ luandu (dupa „N. Fr. Pr.“) cunoștința de acele oferte, nu le deminte, si adauge: „daca amendoue partile vor remané intre margini asiè de modeste in privint'a ofertelorloru loru, atunci Austr'a poté fi deplinu linisita despre neutralitatea sa.“ Cu alte cuvinte, Austr'a dice: Daca neci Franci'a neci Prusi'a nu-mi promite ceva mai multu de catu contele Tauffkirchen, asiè neci pentru un'a nu plecu la batalia ci remanu a casa, in neutralitate.

Situatiunea nouă si noi.

V.

(ab) Am inceputu sirulu acestor article cu miscarile politico-nationali, ce purcésera a se manifestá pretotindencia in partile Ungariei si Banatului locuite de romani, si — dupa datele ce aveam la mana, constataramu eu bucuria, cumca acele miscari tóte aveau si de tienta si de punctu de manecare totu *nationalitatea, scump'a nostra nationalitate romana*. Am trecutu apoi la personele nostre de frunte, anume la acelea, cari, cum se pare, acum pentru prim'a data sunt chiamate la role momentóse in viéti'a nostra publica. Li feceramu acestora — o *vediuta*, cum am dice, o *vediuta* — nu politica, nu de eticheta, ci — sincera, fratiésca. Am trebuitu se facemu acésta pentru euventulu, caci personele loru pretindu a si tienute si recunoscute de persone deplinu credintiose nationalitatii nostre si de persone conducatorie po-

porului nostru; apoi este seiutu, că atari persone stau in strinsa legatúra cu miscarile poporului si tindu a le influintia catu mai multu. Am avutu deci detorinta a reversá lumin'a de lipsa a supr'a referintielor recipróce, pentru ca se nu retacésca nici o parte, nici alt'a. Obieptivintate, dar cu tóta sinceritatea ni-am descoperit sentiemintele si acceptarile ce nutrimu, si -- de securu nutresce cu noi tóta partea cea cugetatória a natuinei satia cu acele persone: acuma se revenimur éras la causa, la situatiune, la miscaminte.

Domnitorii magiari, adeea ministri si cei ce ii influintia si conduce, judecandu din faptele loru de pana acù, par' că din adinsu dispunu si facu tóte totu in contra lipselorloru, dorintielor, intereselor, acceptarilor nóstre nationali; par' că din adinsu ambla a ni provocá susceptibilitatea si a ni vatemá sentiu de onore si demnitate natuionale; par' că monarculu li-ar fi datu frenele 'n mani, pentru ca se-si resbune ei frivolu asupr'a loialitatii exemplarile a romanului, se batjocurésca si pedepsésca pe cei ce sangerara mai vertos si se distinsera mai vertos la Custoza si la Sadowa!

Pre candu ei in actele loru publice se ferescu a pronunciá unu cuventu calificat d'a ni inlesn' folosirea limbei si d'a ni linisit spiretele bantuite de temeri si prepusuri grele, d' alta parte comitatele romane, precum Biharea cu 249 de mii de romani, Aradulu cu 200 mii. Temisiulu cu 200 mii, Uniadóra cu 210 mii, Chiorulu curatul romani etc. etc. le dedera in mane — nu numai neromane, ce in atari impregiurari, din unele puncturi de vedere s'ar poté scusá, ci totu d'odata in manele unor'a dintre cunoscutii cei mai aprigi contrari nationali a-i nostri, éra la organisarea ministerielor ne ignorara cu totalu!

Am trebuí se credemu, că domnii nostri magiari in aptivitatea si portarea loru politica sunt inspirati si condusi de cea mai cumplita dusmania si catra noi si catra sine, daca n'am sci din sperintia si nu ne-am mangaia cu aceea, că — norocul mare si poterea séu domnii ne-acceptata — de comunu orbesce si face insolinti pre ómeni, punendu-i pre unu timpu intr'unu statu de ametiéla. Decei n'oa, celoru ne'mbetati de norocu si potere domnésca, ni comenda impregiurare si intieptiunea, a ne — moderá, a ni luá pentru unu tempu inim'a 'n dinti, cum dice romanulu, si a — asceptá. Pré lunga, asiè credenu, că nu va tiené, nu va poté se tienă starea loru de ametiéla; pentru că, daca nu-si vor veni ei de sine in ori, evenimentele ce se pregateseu in tóte partile, curendu i vor eu-prinde si i vor sgudui si pre ei fora mila, séu desceptandu-i, séu eutrupindu-i. Inse si daca n'am si noi in dreptu a acceptá a-cést'a de la evenimente, politic'a nostra, amesuratu impregiurariloru, nu poté fi alt'a, de catu — a ne pregatí bine si apoi a ne apucá de unu procesu formal, regulat contra acestoru frati ai nostri — nedrepti si nentielepti, séu dora nas-

Prenumeratii se fac la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptul la Redactiune: **Josefstadt, Langeasse Nr. 43**, unde sunt a se adresa si corespondintele, ce privesc Redactiunea, administratiunea seu speditură că vor fi nefrancate, nu se vor primi, éra cel anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatii de interes privat — se respondu cate 7 cr. de linie, repetirile se fac cu pretiu scadut. Pretiu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antcipa.

cuti si creseuti in pecatu si pentru pe-
catu.

Dupa ce la noi, intre politicii nostri de frunte nu se mai afla sufletu, care se nu fie petrunsu de necesitatea unei impreunari, solidaritati politice intre natuinea magiara si cea romana, si dupa ce prin urmare e invederatu, că acestor döne natuini nu li poate fi iertatu se vame si se slabésca un'a pre alt'a, se intielege de sine, că tendint'a nostra principale satia cu grelele peccate ce comitu de nou domnii magiari in contra-ne — nu poate se fie pentru acum alt'a, de catu a-i totu capacitate, lumin'a si convinge, a-i face atenti la periclele ce provoca asupra-ne si asupra-le, si asiè a-i desceptá si scapá de cadere; éra numai candu ne vom fi convinsu deplinu, că tóte incercarile si staruintele nóstre fratiesci si loiale re-
manu forá nici unu bunu resultat, că a-
cesti ómeni, avisati de tóte momintele geografice, etnografice si politice se nifie amici, ei sunt si remanu dusmani nostri ne-impacabili, — numai atunci poate si trebuie se fie tendint'a nostra — a-i combatte cu tóte armele si din tóte poterile si a-i aduce la precepere.

Acete sunt argumintele si privintile pentru cari deputatii nostri de la diet'a din Pesta fatia cu situatiunea nouă aflare cu cale a staveri o pasire, unu programu ca celu publicat in nrulu 14—124 alu acestei fóie; astea sunt privintile si argumintele pentru cari si noi in cuprinsulu acestor article nu o reprobaru pasirea cea incercatoria de apropiare si intielegere a unor frati a-i nostri din Aradu, Temisióra si — Logosiu, ba fatia cu impregiurarile momentane o astaramu corespondintaria chiar si pe a fratribor din Marmatia si Satu-mare etc., cari din urma, precum vediuramu, pentru a-si manifestá lipsele si pretensiunile nationali, se pusera pe basea de incedere si alipire catra constitutiunea ungarésca si catra regimulu constitutiunale alu tieriei; — astea sunt in fine motivele si privintile, pentru cari astaramu de lipsa a ne adresá si barbatiloru nostri ce stau aprópe de magiarii domnitori, indegetandu-le rolele loru romane fatia cu situatiunea si cerendu-le servitie.

E lueru pré firescu, că in aptivitatea multiplica si multilaterale de prin parti, ba si din centru, adese se ntempla cate o nentielegere, abatere, ba si cate unu escesu si retacire, pentrr că o data — limb'a precurge mintei, cum dice latinalu, *alta data* — inim'a plina de bucuria séu amaretiume — redundă, si éra si mai *alta data* susceptibilitatea séu ambiatiunea séu si interesulu personale — preoccupied si seduce: inse acestea, foră cari — nu merge intre ómeni, se nu ne irite si confunde; se avemu rabdare si conivintia pentru ele, si — numai atata se tienemu pururea ca santu naintea ochiloru nostri, că scopulu principale, ideia conductatoria a misicariloru si intreprinderiloru nóstre se fie si se remana — **nationalitatea nostra**; — acésta se ne fie steagulu, sub care se ne adunàmu, se ne impreunàmu si se lucraru — a-

stadi si mane — rogandu, luminandu si capacitatndu, poimane, daca va cere neaperatu trebuint'a — combatandu si constringendu.

Si cu atata am fi incheiatu acesti articoli pentru asta data, daca in minutul acesta nu ni s'ar infatiasi naintea ochilor si cateva semne de intrebare asupra Transilvaniei. Dar ce am sci scrie placutu seu mangitoriu despre miscarile, manifestatiunile de vietia natuunale, combinatiunile politice a le fratilor nostri de acolo! — dora aceea, ca s'a facut o suplica lunga pentru aperarea autonomei tierei si subscriindu-se ea de aproape una mia si diumetate persoane romane, sa a substerntu si s'au recomandatu (!?) atunci Maiestatei Sale Domnitorului prin unu dnu advocatu romanu; era apoi ca unele dintre cele de frunte persoane subserise, la cari adesea se facea provocare cu mare aplumbu, abie intilesera de denumirea ministeriului ungurescu si pentru Ardealu, candu isi tramisera acestuia votulu seu de incredere si supunere; au dora, ca din cei vr'o 10 seu 12 deputati romani, alesi in Ardealu pentru diet'a din Pesta, diumetate se 'nfatisiara in acesta dieta de — capulu loru, pre candu celialti, unii cu mandatulu verificatu altii neverificatu, era de capulu loru — remasera a casa (!); — au dora, ca barbati de frunte ai nostri in acea nepastuita tiéra, prin diarele loru, de unu anu de dile si mai bine, totu mereu sustieno polemia seu disputa politica precatu de intaritatória, totu pre atata de sterile; — seu ca in fine — cui, cui nu, Ddieu mai scie, dar destulu ca i-a, seu li-a succesu de minune a-i invragibl, incurca si straina pre cei mai demni, mai apti si binemeritati capi natuunali, pre arciepiscopii nostri, *fora de a caror'a iniciativa, binecuvantare, suaturi si conducere* — *nu e cugetabila o politica natuunale solida, o pasire si lupta solidaria si eficace, pvecum se recere acest'a de cele mai sante interese natuunali ale nostre* — totu de un'a, dar cu deosebita imperiositate intr'o epoca critica ca cea de fatia.

Intr'o astufelu de — completa sfasiare si desarmonia e greu, pre greu, a afila cuvinte pentru a pronunciare parere, care se fie ascultata si se placa. Totu ce potemu si cauta se marturismu si se repetim — e, ca in Ardealu stamu cu caru'a natuunale pre catu se poate de reu; mai de parte, ca radecin'a reului debuna séma jace in — **personalitati**. — luanu acesta spresiune si in generalu si in specialu.

Am disu intr'unulu din acesti articoli, anume candu am amintit despre intemplierile in conferinta natuunale din

Aradu, ca — „cine mesteca patima si personalitati in causele comune, e — tradatorulu acelor'a; aici incatu pentru Ardealu mai adaugemu inca sentint'a unui multu-cercatu barbatu alu nostru din Banatu: „Celu ce in momentulu criticu, candu stamu fatia cu contrarii esistintiei nostre natuunali, stamu se ne a-pucam de o lupta la mōrte si vietia, din ori-ce indemnus, incepe atacu, radica prepusuri si acuse asupra caracterului unuia seu unor generari a-i nostri dintre cei mai de frunte, mai dibaci, mai isteti si mai de mare vēdia, influintia si disciplina in castrele sale, — acela, vrendu nevrendu, face cele mai mari servitie, garantiza incingerea — contrarilor nostri, si — atare bravura dupa dreptu si logica — merita ori-ce reconoscere, merita unu momentu din partea contrarilor, dar — nici de catu aplause din partea nostra!“

Ori-cum se fie, credemu, ca mai de parte — sub nici unu cuventu nu poate, nu e iertatu se remana asiè. Reculegere, iertare si uitare, impacare, impreunare si pasire solidaria pe fatia, acestea sunt precari le pretinde onore, le pretindu-santele nostre interese natuunali, cele de suspana diosu in celu mai mare gradu ignore, si periclitate, — le pretinde manu'a nostra cea doiosa, dulcea-ne natuune si le asculta toti fiii ei cei buni si credintios de prin tote partile, le asculta cu totu dorulu in tipu de — óue rosie pentru santele pasci din partea veneratilor capi natuunali si confesiunali.

Incheiamu cu oftarea, ca barbatiloru nostri conducatori, mariloru nostri arciepiscopi se li succéda in acesta septembra mare, a devinge „prin postu si prin rogatiune“ pre diavolulu ce s'a facutu parete despărtitoriu intre ei, pentru ca diu'a Invieri, pre carea, a facutu-o Domnulu ca se ne bucuram si desfetam intrens'a, „se ne afle pre toti — „uniti in cugetu si sentiru!“

Pesta 23 aprile.

(†) Pe semne ministeriulu magiaru n'au affatu de lipsa, seu nu cutéza se ésa eu o programă mai lamurita, — pana acuma cunoscem ceteava fruse magulitoare mai alesu magiariloru si asiá numitiloru „patrioti“, — eu tote acestea, acum nime nu se mai poate indoi despre adeveratele intentioni ale guvernului din Buda-Pesta. — Daca privim la activitatea acestui guvern trebue se observam ca domnii ministri suntu in deplina contielegere si ca cu totii sustieni acelu adeveru, ca „eu incetulu se face otietul“, — apoi dieu de aceea nici ca e de mirare daca numai aerla si amaratiunea generala se latiesce intre natuunalitatele nemagiaru, — precum vedem ministeriulu pasiesc cu incetul si asiá diecendu in dose oneopatice ni da

mediciu'a seu purgatoriu si constitutiunalismului magiaru . . .

Numai cei lipsiti la vedere nu potu vedé, ca de la acestu guvern nu mai potemu spera introducerea egalitatei si libertathei, de carea si face cruce politica dualistica de acumu. — Se ne uitam numai ce se intempla impregiurulu nostru si vomu vedé ce — amu sciuu inainte — impedearea libertatei constitutionale, seu servindu acésta de masca, ca cu atata mai curata atacandu drepturile natuunale pe ale caror'a ruine se 'naltia supremat'a . . . Vomu reveni la aceasta tema catu de curendu, de nivoru permite impregiurarile, acuma se amintim cu grabire numai cateva evenimente mai prospete cari au se vorbesc prin elocint'a loru pentru delectarea — dualistilor.

In Transilvania, patria romaniloru, in dilele acestei va se se ivésea comisariulu regesecu Péchy, magiaru de origine cu totu sufletulu, — acesta apoi va ave se pregatesca calea suprematiei magiare pe acestu pamentu clasicu romanu, despre care magiarii inse dieu ca e pamentu magiaru (magyar föld) si numele Transilvania, seu Ardealu va ramané numai de una suvenire din trecutu de ora-ce acea provincia dupa parerea loru e totu asiá pamentu magiaru ca si ori care comitatul alu Ungariei.

In comitatele din Ungaria era liberalismul magiaru e in floribus, — in tote partile otarescu ca diregatori se fie numai oneni de aceia cari au datu dovedi ca sunt buni patrioti magari.

Intre acestea fri'a oficiala din candu in candu ni face cate-o suprindere prin denumirile nimerite (?). In numerulu din urma astam' ca in comitatulu Aradului de urmatorulu fericitului G. Popa e denumitu Bela Szende, — romanii de acolo abunaséma voru ave causa de bucuria (?).

Se aude ca in Fagarasius capitanu supremu va fi renunitu patriotu Hosszu.

Si asiá mai departe, totu atate cause de incredere in guvernul magiaru.

La fruntarii Besarabiei 5/17 apr. 1867.

Diariulu „Albin'a“ a publicatu nu de multi o corespondintia din Bucovina de pre la Istoru, in care basandu-se pre cuvintele citatului organu rusesc din Moscova ni-au spusu pregatirile ce unii romani inslaviti din acea teritoriu romana le facu pentru espusestiunea etnografica ce se va tiené la Moscova. Inse de ora-ce acel d. corespondinte n'au arestatu mai in detaliu, cum precep slavii acea espusestiune, deci voiu spune eu, totu din acel organu rusesc, impartesindu aci o traducere pre catu se poate de fidela. Ve rog se o comunicati ca are interesu mare, si desclinitu noi romanii trebuie se simu eu buna luare a mante. — Eca traducrea: „Moscova 28 mart. 1867.

Din epistol'a cea mai jos indusa a corespondintelui nostru din Petersburgu potu cetitorii vedé, in catu de lucrativu se ingrigescu in Petersburgu pentru ordinea primirii demne a óspetilor asceptati de noi din feluritele margini ale lumii slavene. Si intr'acestea óspetii aceia voru si in Petersburgu numai cu trecerea. Tint'a cercetarii loru este — Moscova. Moscov'a invita óspetii la espusestiunea sa etnografica; Moscov'a propune lectiune etnografica intregului poporu invetiatu si neinvetiatu, carele are se arate dovedile de invetiatura si cele privitorie la unitatea nostra slavéna. Chiamandu óspetii,

trebue se scimu a-i si intimpiná. Nu este indoiela, cumca senatulu, ca organulu oficialu alu comunitatii din Moscova, va face tote despusestiunile neaperate, amesurat u cumpenitati convenirii — carea representa nu numai interesu sciintificu, ci si unu interesu mare generalu si politicu.

Acésta espusestiune, cugetata fara deo ideia prefigta, fara de tota parteciparea regimului, nu prin initiativa guvernului, ci a comunei, cu o tinta curata instructiva, acésta espusestiune se scote prin poterea a inse-si imprejurilor conimpurane din rondulu serbarilor si espusestiunilor ordinarie instructive. Nu suntemu noide vina, daca faptulu invetiatoriu se radica singuru prin sine la o insemananta politica. A schimbá faptulu nu-i in cotró; a negá invetiator'a ni-ar fi nōa cu neputintia. Rosi'a, pre langa tota a ei modestia, umilitia, iubire de pace si desinteresare, necugetandu pre nimene a spari si a infricá, totu-si nu poate negá si ascunde legatur'a de unu nému a loru 80 de milioane de slaveni, neci consangenitatea sa cu aceia, cari se afla afara de fruntarile ei, ori cum 30 de milioane de supusi austriaci si turcesci. Nu-e vin'a nostra, daca, dorindu antaia ora de a se incredinti, pre calea unei intreprinderi etnografice instructive, de invetiator'a cea data, facem noi fara voia o prochiamatiune a tuturorunémurilor slavene — si daca acea prochiamatiune supera Europa cea latino-germana, si daca espusestiunea sciintifica se prefase intr'o marturia poternical.

Asiá este, acea espusestiune modesta trebuie se faca o epoca in istoria slavismului. Antaia ore se vor aduná Slavenii intr'unu locu. Si mergu ca innascutii pamentul cehicu, moravicu, ai comitatului slovacu etc. — dara conveniti, nu li este iertasu a se areta aci ca representantii diferitelorunémurilor slavene. Si innoindu aci, la noi in Moscova, conscientia unitatii sale slavene in comunitatea viiia unulu cu altulu si cu noi, si intarindu legatur'a loru spirituala si morală cu Rosi'a, — se vor intorce ei a casa la lupta sa indatinata — seu cu Magiarii, seu cu Nemtili, seu cu Turcii — cu poteri innoite si intarite. Simtirea cea viia a unitatii aduce la realitate departata conscientia; ea ii va restaura si-i va incuragiá, ea va liberá pre ei de simtiementulu celu greu si desnervatoriu alu despărtirii si ale senguritatii. Au fostu si mai nainte, anume la anul 1848, conveniri de ale Slavenilor la Praga, — dara ele n'au avutu unu intlesu: a colo n'am fostu noi, n'au fostu representantii acelui nému slavénu, carele unicul, cu gratia lui Ddieu, si-a pastrat libertatea sa, au intemeiatu imperatia cea mai puternica in lume, si caruia au impusu Ddieu statuint'a cea nalta: de a ajutora liberarea si renascerea fratiloru coloru subjugati si prigoniți. Nu este la Rosi'a nici atintire spre rapiri, neci cugete la predominire politica: ea doresce numai libertatea spiretului si a vietii unémurilor slavene, cari remanu credintiose fratietatii slavene. Ea li se representa prin sine insa-si ca asiá unu radiem moralu, apoi si politicu, care merita totu ajutoriulu materialu, si afara de carele nu li este mantuire. Totu-si n'au intlesu tote unémurile slavene acésta chiamare a Rosiei. Poleci — seu mai dreptu dicendu bozimea Poleciiloru — aceia, cari s'au lapedatu de fractitatea slavéna — au latitu multe clevetiri, au nescocitu multe prejudicie, — dara acum a se imprascia clevetirile singure de sine, prejudicie cadu si Slavenii vedu: cine li este a-

FOISIORA.

In septeman'a patimelor.

Beseric'a crestina e incinsa in doliu . . . naintea altariului se arenda mormentul Salvatorului, fiului lui Domnediu, care a patimtu pe cruce pentru dreptate, egalitate si libertate . . . sunetulu de tota strabate a-dencul animelor intristate . . . pare ca aru si loviturile maiuriloru (cioanelor) ce incuiesciiulu, tronul in care odihnescu mortul . . . impregiurulu mormentului stă o multime patrunsa de o sacra dorere, lacrimile doisoare escu in ochii tuturor'a . . . asupra mormentului pare ca aru sboră o multime de angeri plangatori, altii era odihnescu radienandu-se de mormentu, lu uda cu lacrimile loru . . .

Afara in natura libera solele apune in-

cinsu de nisice nuori usiorei, pe campi'a invertita iezi colo se arenda cate-o floricea abie imbobocita, pe senulu loru celu innocente lievreseu diamantele de lacrime . . . pe pamentu si sus la ceriuri, pe tote, fetiele si in animele toturor'a se descopere dorerea nemarginita . . .

De ce totu plangeti óre,
Plapande floricele
Candu solele au apus?
Caci dulcea mangaiare,
Cu radiele sale
Din giurul-ne — s'au dusu . . .

Aelele floricele
Voru spune ce dorere
Sintinu in astu momentu,
Candu stamu la intrisare,
Lipiti de mangaiare
La marelle mormentu . . .

Aelele lacrimioare
Ce ardu ca stelisioare
In ochii tuturorul,
Sunt semnale curate

De sant'a pietate
A tristului poporu!

Dă, poporul patimesce, gelesce mōrtea Salvatorei, seu, mōrtea fiului domnediesc carele a prochiamatu dreptatea, egalitatea si libertatea pe pamentu . . . au trecutu acuma 17 sute si mai bine de ani de candu se restigni simbolulu dreptatei, egalitatei si alu libertatei, dar dorerea n'a mai incetatu, ci abunaséma s'a mai marita din ani in ani . . .

In anii copilariei ascultam cu atentiuu santa naratiunea patimelor sante ce a suferit Salvatorei omenime, me indignam de crudelitatea fariseiloru cari nu voiau se so 'nchiue aoverului . . . si vediendu totu aceea-si dorere expresa pe fetiele toturor'a, cugetam in mine: „De ce nu au victiu si pe timpulu lui Crestu totu acelui de omeni sentitori si iubitori de dreptate, precum sunt cei de acum'a? . . . atunci a buna séma nu l'ar si restigni . . .“

Si acum'a dupa ce cunoșcu omenimea, dupa ce am invetiatu virtutile si slabitudinile

ómeniloru, m'amu intarit in acea convingere, ca si ómeni de astazi sunt gata a maltrati, a asupri si restigui aoverul, calcandu in pitioare dreptatea, egalitatea si libertatea....

Optu-spre-dicee sute si mai bine de ani plini de invetiatura dorerose au sborat asupra omenimei de candu sa prochiamatu aoverul aoverat, pentru care a patimit fiul lui Domnediu si inca totu in acel stadiu stamu ca acelu aoveru nu sa intrupatu, nu sa tradusu in fapta.

Traim seculul luminarei si ómenii nu vedu lumin'a, suntemu ómenii civilisatiunei si ne 'nchinam' barbarismului, laudam pre Ddieu si aducem jertve fintielor intunecatului . . .

De candu se canta: „vediot'amu lumin'a cea adeverata, — luat'amu spiritulu crescutu, si nu potemu altu ceva vedé de catu intunecime si extravagantele duhurilor necurate . . .

Candu se va descepti omenimea din acesta agonia?

micu si cine neamieci . . . D'abiè numai că noi, Slavenii, ne vomu cunoșce unulu pre altulu, și fara de tóte cugetările si parerile politice, în simtiemantul amorului si alu reinnoitei uniri fratiesci, d'abiè numai ne vomu chiamá unulu pre altulu, ni vomu strigá unulu la altulu preste siesurile si muntii Europei, si ni vomu schimbá inchinatiuni fratiesci — atuncia se va face numele slavinescu senguru prin sine onoratu, innalziat si infricosiatu in lume.

Si acésta antaia convenire a Slavenilor, unde sunt ei detori a se cunoșce unulu pre altulu si a simtii viiu fratietatea, unitatea sa, puterea sa spiretuala, se sevaresc in Mosc'va, in capital'a poporului rusescu. Oře nu este acésta de insemmetate? Nimene neci n'au cugetat la acésta, intreprindiendo espusetiunea, neci n'au contat la acésta, — dara asiá s'a intemplatu. S'a intemplatu! altintrele neci n'au potutu se fie, istoria este logica . . .

Caletorescu la noi, nu sumeti prin insemmantia nascerii, nu representantii puternici a capitalelor si a altoru poteri si bogatii: caletorescu la noi ordinari, smeriti seraci. Pentru acésta sunt ei toti radicatorii spiretului slavenu, stradutorii invenitaturii si ai ideii, puternicii aoperatori ai nedependintii loru natiunale, cari au suportat oře cercarii strasnice a asupriri esterne nemtiesci, turcesci si in tempulu celu de pre urma si magiaresci, cari nu s'au supusu neci fricci neci seducerii, — cari au remas in tóte suferintiele si ispitele bogati si insemmnati ai némului loru, nu s'au infrantu cu spiretulu in lupta, nu si-au perduto credint'a in chiamarea istorica slavenesca, ci au *rabdatu pana in sfarsitu!* . . . Si éta, candu se dicea, că su ajunsu ei pana la cea de pre urma slabire a puterilor, s'orstea ii duce la Rosia, la Mosc'va. Oře nu este aci sfarsitulu suferintielor, si oře nu este de aci incepultur mantuirei acelor'a, cari au suferit pana in sfarsitu?

Momentulu viitoriu este mai cu séma critieci pentru Slavenii imperatiei austriace. Austria's au decisu dupa lungi indoieri, de a se radimá, pentru pastrarea esistintiei sale politice, in Magiari, in Nemti, si in Poleci, predandu in jertva acestor'a din urma pre Russinii din Galiti'a, éra celor d'antai — pre cei latti Slaveni numiti. . . . Germania cea reunita se pregatesce, sfarsindu luerulu seu a casa, de a intarí atintirea sa la Resarit si la germanisarea némurilor celoru remase slavene, cari stau inca in Europa cea latina germana ca farenature, ca unu trupu strainu, care nu s'au prefat in trupu strainu, care nu s'au prefat intr'o esistintia organica una cu ea.

Se intimpinàmu dara óspetiloru nostri, fratiloru nostri neinsemnati, seraci, asupruti cu totu felulu de asupriri, fratiloru nostri „celoru robiti“ cu tóta reverint'a, ce se cuvine seraciei loru onorable si straduirii loru sante, sc-i incaldimá cu salutare fratiésca; se-i incuragiàmu si se-i intarimu cu consimtiemantul nostru pentru inordarea loru urmatória spre lupta, — si aci, intre murii „cremle“ (cetatii) se innoiu cu densii legatur'a nóstira fratiésca spiretuala.

Astfelui se fie respunsulu nostru, respunsulu Rosiei si alu intregei lumi slavinesci — la provocarea facuta noá prin reunuinea némului germanescu si la tóte amenintiarile Europei. . . .

Resinari 17 aprile 1867.

La adres'a trimisa de aici dlu Elia Macelariu, carea s'a publicatu in „Albina“, —

ni se dede urmatoriulu respunsu: „Pré stimatiloru Domni! Magulitóri'a adresa de dato 7 apr. a. c. cu care ati avutu bunetate a me onorá, — si pe care o privescu numai de o incuragiare, de unu angajamentu pentru venitoriu, a n'ume desparti' nici odata de corpulu natiunalu — o am primitu cu deosebita bucuria, vediendu din aceea, că nensemna' mea incercare din siedinti'a dietei Pestane, s'a intempinat cu convingerile si sentiemintele DVóstre. — Onórea, ce mi-ati facutu, e o recompensa inimiita pentru mine, si Vi dechiaru solemn, că mi voiu tiené totdeuna de eca mai santa si placuta detorintia a me arata demanu de aceea. — Primiti, Ve rogu, expresiunea celei mai calduróse multiamite, precum si a fratiesciloru sentieminte, cu cari am onore a remané alu DVóstre stimatoriu amicu Elia Macelariu m. p. consiliariu gubernialu. — Clusiu in 1/13 apr. 1867.

Brasovu, 4 aprilie 1867 st. v.

Ca oo. cetitori se nu fie sedusi a crede anunciuului din 15 martiu a. c. ce s'a datu anumiu de la Brasovu, in nr. 33—140. alu pretiuitului diuariu „Albin'a“, socotim a serví dreptati aretandu adeverulu, despre sindul parochiale tienutu in 12 martiu a. c. la biseric'a s. Nicolau din Scheiu.

La acestu sinodu d. protop. Iosifu Baracu dupa o cuventare scurta, potrivita, a ocupat loculu de presiedinte, si acésta o au potutu face fora prejudeciulu cui-va, parte pentru că in trebile bisericesci, afara de cele privitóre la fonduri si averi, i este totdeun'a presidiulu rezervat ex officio, parte pentru că parochianii cu aceea è n'au poftit uatuci alegere de presiedinte, si-au manifestat destulu de invederatu voint'a se presidéa d. protopopu in acelu sindu si la pertractari de afaceri banale si de averi ale bisericelui. —

La ordinea dilei a fostu, 1) cetirea bilantiului socoteleloru bisericice de pe anulu 1866. — Presiedintele a spusu ómeniloru, că comitetulu parochiale s'a infinitiatu numai in anulu curinte, că bilantiulu si totu ratiociniulu averiloru bisericii pe anulu 1866 a fostu luerulu representantici cei acum desfintate, că acésta representantia fusese organisata dupa o instructiune si dupa nisec prescrise primele de la naltele locuri competitice, conformu caror'a a trecutu si secotelele din 1866, cu bilantiulu loru prin tóte formele, si a luatu censur'a cuvenita, ca asternute de curatori, censurate de un'a comisiune delegata dintre membrii representantici si revoluide de representantia, si dupa ce a terminatua dsa splicarea cea trebuincoasa la sinodu, despre tóta starea luerului in privint'a socoteleloru bisericesci din anulu trecutu, erá de parere cu totu dreptulu, ca se se petréa acésta la protocolu, si se se tréca la pertractarea altui obiectu pusu la ordinea dilei; inse daca a vediutu totusi staruint'a propunerii facute de catra unu membru alu sindodului, spre censurarea din nou a socoteleloru bisericesci din 1866, nu numai că nu s'a opusu la acea propune, ci insusi dsa a proiectatu persoñele, care s'au alesu de catra sinodu, de membri ai comisiunei pentru o revisiune a socoteleloru, éra pentru că combatuse presiedintele mai nainte cuvintele unuia, care i se paru că da votu de neincredere fostiloru dd. representanti, si laudase pe acestia pentru multele ostenele si sacrificie ce impreuna cu dd. negotiatori romani din cetate le-au pusu la infinitarea

unui gimnasiu completu cu salary frumóse pentru posturile profesorale, ca se concure la acestea barbatii straluciti, cum si pentru alte lucruri bune seversite de densii, acésta nu i se poate imputá dlui protopopu de necuvintia, ci din contra trebuie se marturismu că a fostu cu cale si de lipsa.

In fine nu este adeveratu, că d. protopopu Iosifu Baracu ar fi negritu candva pe profesori naintea poporului, si credemu că daca scie cineva pretiu' si stimá servitiulu profesorale, acel'a pote fi mai cu séma dsa, care a fostu 10 ani invenitatoriu primariu la scól'a nóstra cea vecchia normala, si 12 ani profesore ordinariu la gimnasiulu nostru éra pe langa acésta vreo 5 ani si catechetu alu tinerimei nóstre scolare din Buasiovu.

Trei membri ai comunei orthodocse de la biseric'a S. Nicolau din Scheiu in suburbiiu Brasiovului.

E mai lun'a de candu cerculá prin foile de aici unu apelu alu poloniloru catra popórale si guvernele Europei, cu datulu din Varsavi'a, care inse se dicea a fi trimis in cõce de la Bucuresei. Dar fiindu că foile din Bucuresci nu sciau nemica de elu, n'am crediutu in esistint'a lui. Acum'a lu vedemu si in „Românu“, din care lu reproducem aci, securi că esistint'a i-a fostu essaminata:

Poloni'a catra popórele si guvernele Europei.

De la impartirea Poloniei, patri'a nóstra, n'amu incetatu nici odata d'a protestá contra violintieloru infricosiate, cari in timpu de pace, ne-a rapitu independint'a.

Dupa ce am facutu se resune lumea de justele nóstre plangeri, nu mai aveam alte midilóce d'a probă că nu voim se remanem sclavi, de catu a alergá la dreptulu apesatiloru, la insurectiune.

Europ'a scie de cate ori ne amu radicatu pentru a scuturá jugulu, inse ce potere aveau minunile de vitezie si celu mai sublimu devotamentu alu unui popor desarmat contra trei poteri de cea d'antai ordine?

Doboriti, ciuntiti, noi reveniamu necontenit la asta lupta inegale, numai si numai pentru a atrage atentuia Europei si pentru a probá că preferiamu mórtea sclavici.

Nici odata unu popor n'a facutu mai mari silintie si mai mari sacrificie, si tóte asta sacrificie n'au isbutit u de catu a ne 'ngreniá lantiurile.

Amu facutu se se mire lumea de statoric'a nóstra, amu emotionatul popórele cu martirul nostru.

Aceea ce ne consola si ceea ce ne ramane pentru atat'a sange si suferintie, este că astazi, nu este unu singuru omu pucinu onestu, care se n'alba urari bune pentru nefericita Polonia.

Congresulu de la Viena in 1815, care in presint'a umbrei lui Napolcone I, n'a pututu se redice atunci cestiuenea restabilirei Poloniei, in limitele ei naturali, far'a se espune d'a reaprindu unu resbelu abia stinsu, a tinutu cu tóte asta séma de simpatie popórelor, proclamandu solemnua esistint'a politica a patriei nóstre. Congresulu reinviandu unu regata alu Poloniei, si creandu totodata o republica de Cracovia a esprimatu intr'unu modu tacit u că

Polonia era neaparatu necesaria pentru ecili-brulu europeanu.

Intentiunea poterilor era evidinte: căci d'ar fi fostu altfelu, s'ar fi suprimat pana si numele de Poloni'a.

Polonia silita s'a supusu la voint'a areopagului europeanu, cu atatu mai multu că Congresulu nu numai că garantase drepturile sale ci stipulase expresu desvoltarea natiunalitatii nóstre.

De atunci Polonia trai in sperantie si potu visá in viitoru dile mai fericite.

Inse ce au devenit acelle garantii si acele stipulatiuni?

Nu vorbim nici de Austria nici de Prusia, acele guverne facura ce potura eu tóta presiunea politicei rusesci; afara de acésta e forte naturale că aceste guverne se nu pote avea alta portare facia cu nesce supusi ce nu se gandau de catu la emancipatiunea loru; inse nu e mai pucinu adeveratu, că furam tratati cu tóte menagariile posibile, mai cu séma de catra Austria si proba este că provinciile sale au ramas poloneze.

Catu despre dominatiunea moscovita a supra trei carturi din Polonia — O! Domnedieule, ce pagina durerosa a istoricei seculului acestuia si ce tablou sfasitoru!

Pentru a vorbi pe scurtu, vomu dice, că guvernul Tiarului care are pretensiune d'a musicali pe toti Slavii, isi facuse o sarcina d'a ne face se uitamu că suntemu poloni, si pentru a ajunge la acestu scopu facu totu pentru a ne demoralisá, pentru a ne face vili si a stirpi totu ce pote fi stimabile intr'unu omu; intr'unu cuventu, guvernul Tiarului voia cu totu pretiul se ne faca musicali si noi nu ne poteam face musicali: éta cau'a celei mai crude persecutiuni ce ne apasa.

Vedeti! ce-a devenit acea parte a Poloniei; ori unde si ar aruncá cineva ochii nu vede de catu orfani, veduve, lacrime si ruine, o unu adeveratu cimiteriu; o tiéra de desolatiune si de doliu.

Copiii nostri cei mai bravi au morit pe campii bataliei, séu in suplicie. Cei mai buni ceteatiani ai nostri gemu in temnitie, séu in regiunile inghiionate ale esiliului Siberiei. — Tóta junimea nóstra, tóta ad literam, incepandu de la varsta de 17 ani, este rapita regulatul pentru a 'mplé batalionele muscalesci de la fruntarile Asiei. Limb'a nóstra nu ni e permisa, legile nóstre suntu abrogate, templurile nóstre suntu inchise si servitorii sanctioru nóstre altare suntu imprasciati, séu morti de mórtea martiriloru; noi nu ne mai potemu inelpli cele d'antai detorii ale crestiniloru; si fiindu că ni lipsescu ministrii cultului copiii nostri romanu fara botezu si mormintele nóstre fara bine-cuventare. Muscalii ne silesu, prin tóte midilócele de cari dispune despotismulu, a renegá credint'a parintiloru nostri, pentru a 'embraciosá credint'a apesatoriloru nostri. In fiece di lungi convoiuri de condamnati politici, fara nici o forma de procesu, si fiindu că suntu presupusi numai d'asi iubí patri'a, pléca pe calea esiliului pentru a nu mai revedé pamentul náscut.

Congresulu de la Viena in 1815, care in presint'a umbrei lui Napolcone I, n'a pututu se redice atunci cestiuenea restabilirei Poloniei, in limitele ei naturali, far'a se espune d'a reaprindu unu resbelu abia stinsu, a tinutu cu tóte asta séma de simpatie popórelor, proclamandu solemnua esistint'a politica a patriei nóstre. Congresulu reinviandu unu regata alu Poloniei, si creandu totodata o republica de Cracovia a esprimatu intr'unu modu tacit u că

mangaiatòria va astă intre patimele lui simbolulu dreptatei si intre patimele sale . . .

Fie care se va convinge că pentru dreptate chiaru si fiul lui Domnedie a trebuitu se patimesca, deci celu os la crucea dreptatei cauta se se supuna suferintelor pentru a se face demnu de fericire adeverata . . . va veni odata si acelu timpu candu ignoranti'a si fariseismulu va fi alungat de pe tronulu ce-lu usurpeá . . . candu apoi se va realizá visulu fericit u ali marclui Beranger despre „sainte alliance des peuples“ — saint'a alianta a popóraloru luminate si eliberate de intunericu sclaviei.

Peste cateva dile vom cantá: „Cristosu a inviatu!“ — trebuie se vina si acelu timpu gloriosu si de multu dorit, candu va 'nvinge dreptatea, egalitatea si libertatea, — candu totu romanu cu unu cugetu si cu unu spiritu va strigá: „Romanimea au inviatu!“

Cassiu.

Nóptea e lunga si dorerósa, dar trebuie se vina si diua dupa nópto, — e lunga dominiu intunerecului, dar nu pote se fie for de finit.

Biéta natiune romana inca a patinitu pentru dreptate ca si Salvatorele omenimei, — dorerile sale nu mai incéta, si pare că vor so si tiona aceste, cine scie pana candu?

In Ungaria si Banatu suntemu ineredintati cu natiunalitatea nóstra tutelei vecinilor nostri desi pretindemu (precum fie care poporu e in dreptu a pretinde) se fumu considerati de majorenii.

In Transilvania romantica patimele suntu inca si mai doreróse căci pe langa nedreptatile straine, biéta natiune e superata si de neintelegrile filoru sci, — indesertu a cantatu Barbulu natiunei: „Uniti've in cugetu, uniti've 'n sentiri!“

In Bucovina, in paladiulu gloriei moldovene se incuba panslavismulu, — si e o avere a romanilor ce se intrebuinteza spre scopuri contrarie civilisatiunei.

Apoi in Romania . . . unic'a provincia romana nesuperata de veri unu elementu etrogenu, dar nici acésta nu e libera de lupte reuatiósc, — poporulu e in orbecarea nesciuniti si cea mai mare parte se lupta cu lipsele cele mai infioratórie, se lupta cu fómea . . . de acésta inse aru scapá ei căci bravele matrone romane din tóte partile grabescu pentru ajutorarea celoru lipsiti, candu se va scapá inse de discordia, de uneltrile strainiloru?!

Serman'a Besarabia e sfasiata in döua, o parte se unu intr'o hora cu Romania, ceea lalta parte inse si acuma gema sub despotismulu colosului de la Nordu. . . .

Frati nostri de peste Dunare suspina luptandu-se neincetatu cu mórtea desnationalizarei, — e intrebare că mai aflá-i-vomu in viotia peste cati-va ani numai? Dóra nici nu mai intielegu vócca geniului romanismului: „Descépta-te Romane . . !“

In tóte partile patimesce natiunea, sufere pentru că nutresce acea speranta că trebuie se invinga si dreptatea, egalitatea si libertatea

tea, — natiunea nóstra din tóte partile e asuprata pentru că nu vré se depuna credint'a intr'unu venitoriu mai fericie; — de s'aru inchiná intentiuniloru degositoare ale neamiciilor pote că aru scapá de acele suferintie, căci atunce — nu aru mai traî.

Cine va avé curagiulu se recomende natiunei o astfel de fericire?! — Am cugetá că nime, si totusi — dorere — sunt multi si de aceia, cari cumpera o fericire treatorie cu sacrificarea demnitatei sale. Iérta-le natiune, căci nu sciu ce facu!

In astfelu de impregiurari numai credint'a neclatinata de interes particularie si despatiune debile pote se mai sustina sperant'a mangaiatòria a natiunei, — si acum'a candu bescric'a crestina grabescu la momentul salvatorului abunaséma veri-ee romanu si va aduce a minte de patimele si mórtea fiului lui Ddieu, — si fara indoiéla totu insulu va re'ntorná cu o anima mai usiorata de doreri de la acelu momentu santu . . . o asemeneare

mei si copii perira in asta caletoria, de frigu, de fome si de lipsedetotu felulu si acel'a cari au ajunsu acolo, moru si ei caci nu fusera nici o data cultivatori.

Poloni'a este sistematicu despoporata si'n curundu cumu a disu-o insusi Tiarulu Nicolae, nu voru mai fi Polonesi in Polonia.

Tiarulu prigesce mai cu séma pe nobletia pentru patriotismul ei, s'acesta nefericita nobletia e chinuita de nisice asprimi exceptio-nali si de tóte mesurile cari au seracitu-o si ruinat-o cu totul. Este unu faptu lesne de constatatu ca $\frac{2}{3}$ din mosii au fostu rapite nobletie, numai prin confisatiunile causate de condamnatiuni pentru delicti politice, inse fiindu ca aceste mesure nu suntu destulu de espeditive pentru a lovi elita natiunii, unu Ucasu alu Tiarului a ordonatu acumu vinderea silnica a proprietatilor fondaare ale tuturor proprietarilor de origine poloneze in provinciele rutene. Se 'ntielege ca la aceste espropriari au fostu mai antai supusi toti ómenii de bine si de inima, si catu despre nobiliice n'au proprietate fondaara, inse cari suntu totu atatu de buni gentlemani ca si cei mai bogati, dupa ce li se luara si distruse totu chartiele probandu originea loru, au fostu facuti tierani; mai mult de 100 de mii din aceste familie si-plangu trist'a loru destinata.

Nici odinióra vr'unu poporu n'a suferit unu asemene martiru, nici odinióra n'a vediutu o asemene persecutiune; si tóte aceste orore si tóte atrociatati se comitu in facia civilisatiunei alu secolului alu 19-le.

Daca óre-cine s'ar poté indoí de esapitidina acestoru fapte ce paru a fi imposibile, "se bine-voiesca a se convinge, ca nu numai n'amur esageratu nimicu, ci ca inca din contra amu slabitu multu colorile tabloului, nepotendu spune nesce amanunte infriosiate cari facu complementulu acestoru scene de macel si de despiori.

Pentru a da inse o ideia justa, de acea-a ce este dominirea rusésea in Polonia, presentam aci cifrele oficiale ale deosebitelor categorii de victime, numai din januarie 1863:

Condamnat la esiliu in Siberia, séu la muncile silnice, séu la colonisatiune, séu la inchisore, 18,682 de individi, dintre cari 161 de femei si 114 preoti.

Transportati in fonsul Moscovei, 12,556 individi, dintre cari 218 femeie si 163 preoti.

Rapiti de la pacinicele loru ocupatiuni locuitorii din orasie séu din orasiele pentru a'i duce se are stepele Uralului 33,780.

Condamnat a serví ca simpli soldati 2,416.

Condamnat pe termenu la inchisori numite companie de pedepse si dupa acésta la esiliu eternolu in Siberia 31,500.

Morti in inchisori in timpul instructiunii 620.

Morti pe campulu de batalia, dupa regi-strele rusesci 33,800.

Spendiuri si impuscatu 1468.

Fugari si emigrati in strainatate 7000.

In totalu de la 1863, pina adi 141,882 de victime.

In acésta cifra nu se coprindu conserisii, si n'fie ce anu se ieu regulatudo la suta din poporatiunea barbatésca.

Espunendu cu fidelitate starea actuale a Poloniei sub dominirea musicalésea si principalele plangeri contra guvernului Tiarului Ale-sandru II, imploram umanitatea ca se puia capetu suferintelor nostru.

Dorim ca Europa se se convinga ca nu mai potem traí cu Rusii, nu din causa antipatiei natiunale, acésta antipatie nu esiste de catu in mase; catu despre partea inteliginte a natiunii, ea plange acestu bunu poporu pentru ca e forte nenorocitu sub unu asemene guvern; inse Polonia nu mai poate suferi unu jugu, care poate apesa inca multu timpu asupra Rusici.

Voi principi nu asumati asupra-ve responsabilitatea evenimentelor cari trebuie se ésa neaparat din acésta stare de lucruri; si voi Popore, amintiti-ve ca suntemu martirii causi vostre.

Ne miràmu cu dorere, cumu de se intempla ca Europa intervine in favórea crestinilor din Oriinte, si trece sub tacere suspinile Poloniei in agonie.

Se citéza fapte isolate de violint'a in Turcia in cari guvernul n'are nici unu amestecu; inse acele fapte nu suntu de catu nesce micu sgarieturi in comparatiune cu ranile si cu torturile nostre, ordonate de Tiaru si esecute de

ómeni crunti, alesi pentru acésta teribile sarcina.

Europa demnéza a se 'nteresá de nesce popore abie atinsu de civilisatiune, pe candu unu poporu de 30 de milioane (cu provinciele rutene) care a fostu totu deun'a in celu antaiu randu alu natiunilor, prin cultura, calitatiale sale si eminentele sale servicie facute umanitatii.

Tóta natiunea poloneze ar voi se sub-semneze acestu apelu, inse se 'ntielege ca in presintia politicei Tiarului, ne este cu nepo-tintia a n'entrui: si publicandu numele acelor cetatiani cari au cutedat se apelez la tribunalul Europei, ar si a le deschide drumulu Siberiei. Amu adunatu cu tóte asta 129,213 voci din cele mai notabile si anume:

68,420 din regatulu Poloniei propriu disu.

52,669 din Lituania.

9,121 din provinciele rutene ale Rusiei.

Inca o data, popore si guverne, aveti mila de Polonia; vedeti ca Tiarulu nu-si mai asconde scopulu si c'a otarit u complet'a nostra nimicire.

Facutu in Varsovia, 1866 decem. 24.

Economia.

Tergulu de Viena.

Din cau'a serbatorilor romanu catolice nu s'a tienutu tergu, si camer'a comerciala n'a putut face raportu; deci suntemu constrinsi a provocá la raportulu nostru ultimu in asta privintia.

In tergulu de vite, tienutu marti in 23 aprilie, se adusera 947 de boi din partile resaritene ale monarchiei, 324 din Galitia si 79 din Austr'a Pretiulu unei vite de 510—630 fl. e 139 fl. — 177 fl; asiè la centenariu se vine cate 24 fl. — 27 fl. 50 cr. Cercarea a fostu forte buna. Fiindu totu numai vite grase, le cumperara macele din capitala si julu, in catu numai 76 remasera nevendute. Boi de jugu nu se adueu la tergu ca nu se cérea.

Temisióra, 19 aprile 1867.

(Reportulu de septemana a Loidului din Temisióra.) — In decursulu septemanci trecute bucatele avura cercare forte buna, si deosebitu grâulu trecu forte bine urcandu-i-se pretiulu cate cu 10—15 cr. la metiu. Se ven-

dusera mai tóte rezervatole de grâu de 88/89 fl cu fl. 6.40—6.50. Cucurudiulu, cercandu-se pentru juniu, se caparea cu fl. 3.40—3.45. Secar'a si ordiulu lipsandu nu dedera de terguitu.

Notamu:

Grâu 87/88 fl. 6.30 6.35, 88/89 fl. 6.50; 89/90 fl. 6.50. — Secar'a 78/80 fl. cu fl. 4.25 4.30 — Cucurudiulu nou fl. 3.20 3.30 de metiu. — Ordilu 66/68 fl. 3.15 3.20. — Ovesulu 46/48 fl. cu fl. 1.80—1.85 de metiu.

Versietiu 7/19 aprile 1867.

Din tergulu Versietiului de la 2/14 l. c. reportezu urmatóriole pretiuri ale produptelor si vitelor: Graulu se cumperá cu fl. 5.10—5.90 de metiu; cucurudiulu cu fl. 2.88—2.90; ordilu si ovesulu, fiindu ca au trecutu timpulu de semenatura, au mai scadiulu in pretiu cate cu 10—20 cr. la metiu. — Vitele preste totu se cercau forte bine, o parechia de boi grasi de 12—13 magi (centenarie) se vindea cu fl. 220—240; boii de jugu erau cu fl. 140—160 o parechia juncanii de 2—4 ani aveau pretiu forte bunu, si se vindea cu 70—130 si 140 fl. v. a. Vacele d'afatá asemence se cereau forte tare, si multi nu au mai aflatu se cumpere. Caii de 3—4 ani, nemtiesci, erau cu 80, 90—130 fl., armasarii cu 200—300 fl. erau cei de lueru, pentru economi, erau si cu 100 fl. parechia.

Poreii erau forte scumpi; o parechia de maseuri mersiavi de 1—1 $\frac{1}{2}$ anu era cu 30—34 fl. — Nutrimentulu vitelor inca este scumpu, asiè d. e. unu stanginu (orgiu) de fanu se vinde cu 40 si mai multi fl. v. a. — Sla-nin'a (clis'a) asumata, betrana se vindea cu 30—31 fl. de magia (centenariu). — Vestimentele, si panurile inca au avutu trecere buna.

P. M.

VARIETATI.

= Din Romani'a. Guvernulu, pentru a se conformá dorintiei Inaltimei Sale Domnitorului, ca sumele ce erau destinate atatu de comun'a Bucuresti, pentru iluminarea piatielor in diu'a de 8 aprilie curentu, catu si de ministerie pentru iluminarea edificiilor publice, se se imparta pe la seraci, a luatu dispositiuni ca tóte aceste sume se se adune la Primaria si se se imparta cate dice mii de lei in fiecare oulére pe la seraci ei mai intrebuintati. Astfel iluminatiuni oficiale nu se voru face in diu'a de 8 aprilie curentu. — Acésta dispositiune s'a luatu si pentru tóte cele-alte orasie din tiéra. „Monitorulu.“

= De comite supremu in comitatulu Aradului e denumitul Bela Szende, vice comite din Carasiu. Romanii mai au aci o dovada cum se splica egal'a indreptatire natiunala.

= Baronulu Soccevicin banulu Croaciei avu luni ansiuntia la Maiestatea Sa. A returnat marti la Zagrabia. Desele caletorii ale Escel. Sale ne facu a presupune mari miscaminte despre partitele croate cari se pregatesc pentru dieta.

= Plecarea grabnica a Principei Serbiei din Bucuresci o splica "Romanulu" destulu de invederatu: Principele Serbiei a plecatu, fiindu c'a primitu scirea ca deputatiuni din tóte corporile Statului portnicera de la Belgradu pe siése vapóre spre a lu intempiná pe Dunare. Cum dar putea se lasc pe reprezentantii unei natiuni se plutesca pe apa in timpu de 24 de óre si fara ca celu acceptat se vina?

= Institutule de inventiamantu din Aradu. Precum ni se serie de acolo, teolog'a numera 130 de auditori, preparandu 60, éra in gimnasiu sunt 115 de romani. Teolog'a accepta reforme cu ocasiunea sinodului venitoriu; preparandu in catu e pentru inventiamantu si pastréza vechiulu seu renume onoratu, dar profesorii au salarye forte mici. La gimnasiu esiste catedra pentru limb'a romana, inse societatea de lectura a repausatu. Fie ca d. profesorul se si deo silint'a a o reinstanta!

= In cottulu Temisiórei, pentru restauratiunea municipali e otarita diu'a de 13 maiu.

= Duc'a de Grammont ambasadorulu Franciei la curtea de Viena, din caletori'a facuta la Paris a returnat in Viena. Se intielege ca conjecturele politice nu lipescu la caletorile diplomatilor.

= Serbii cu multe ceremonie au luatu in posesiune tóte fortaretiele patriei loru dupa retragerca turcilor. Pasi'a din fortaréti'a Belgradului primi de la Mihaiu principele serbilor unu daru de 40,000 de piastri, éra garnisoni daru soldu de o luna.

= O femeia curagiósa. Se ascépta la Paris sosirea contesei rusesci Samoiloff, unu nume istoricu in analale elegantei, gustului si lussului, dar si in a curagiului, precum spune casulu urmatoriu: Era la Paris in luna lui martiu 1848, contes'a mergea in o carutia pomposa catre puntea de la concordia. Multimea poporului adunatu facea eu nepotintia ca caii se ice pasi rapedi. La punte contes'a fu surprinsa de o espusetiune de caricature cari in mii si mii de feluri si-bateau jocu de alungatulu rege alu Franciei Ludovicu Filipu. Multimea de ómeni stá naintea caricaturelor si rideau eu dulce. Contes'a Samoiloff demanda oprirea caricaturi, se cobóra, si-face calc pintre ómeni catre venditoriulu de caricature, l'intréba ce côtea espusetiunea lui intréga, salvò pretiulu, luă caricaturele si le aruncă in riu. Cu sange recu, in linisirea deplina returnă la carutia intre amintiariile glótei iritate, dar nimite de curgiu acesei femei. „Lib.“

= De la espusetiunea universala. Se serie din Paris cu datulu 21 l. c. „Ieri Imperatulu Napoleone a cercetat despartimentulu austriac din espusetiune dovedindu multa atentiune si mare interesu. Vediul'a a tienutu mai multu de o óra. „Artileristulu incoronat,“ inventatoriulu tunurilor ghituito a studiatu tunurile din Austr'a, Baden si Virtemberg'a pana in detaile de pe urma. Imperatulu trecu prin despartimentulu prusescu foră a se susținé asta data acolo. Despartimentulu Luxemburgului fu onoratu cu presint'a Imperatului. — Polit'a care tiene ordinca pe campulu lui Marte (unde jace palatiulu espusetiunei) numera 650 de barbati, dintre acestia 400 vegheaza diu'a, erau 250 nöpte.

= Agitatiunile in Luxemburg deurgu de tóte partile, desi resultatul nu e egalu pentru fie care. Pre semne agintii Francei sunt cei mai norecosi, casí cari desvoltá si o activitate mai mare. Mai si care partita si-a compus cate unu comitetu, sub diferite nume. Unulu din aceste comitele (voindu a esseră pressiune supra locuitorilor candu in dilele treante se subscrí petitiunea catre regele Olandiei prin care cereau anexarea la Francia) trimis cate o insuointare scurta fie carui primariu de comuna, cu secur'a iustrucțiune: „Dle primariu! Fii cu minte nu subscrie petitiunea; inscintieza si pre amicii DTale. — Comitetulu de Luxemburg.“

Cursurile din 23 aprile 1867. n. séra.

(dupa avertare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de stat:		
Cele cu 5% in val. austr.	52.—	52.25
" contribuitionali	88.—	88.50
" nöne in argint	86.—	86.50
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	80.50	81.50
Cele nationali cu 5% (jan.)	66.80	67.20
" metalice cu 5%	55.90	56.10
" " maiu-nov.	57.40	57.60
" 4½%"	48.25	48.75
" 4%"	43.—	43.50
" 3%"	32.75	33.25

Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	67.80	80.—
" 1860/1 in celeintregi	77.20	77.40
" " ¼ separata	83.—	83.50
" 4% din 1854	70.50	71.50
" dia 1839, ¼	130.—	131.—
banca de credit	117.50	118.50
societ. vapor. dunarene cu 4%	85.—	87.—
imprum.princip.Ezterhazy 40 fl.	85.—	90.—
" Salm	30.—	31.—
" cont. Palfy	25.—	26.—
" princ. Clary	25.—	26.—
" cont. St. Genois	22.50	23.50
" princ. Windischgrätz à 20	17.—	18.—
" cont. Waldstein	20.50	21.50
" Keglevich à 10	14.25	14.75